

KLĀNU

OŠUPES PAGASTA PĀRVALDES
INFORMATĪVAIS IZDEVUMS

vestis

2016. gada augusts Nr. 4 (200)

Labdien jūsmājās!

Dažus no mums vasarā auklēja vējš, citu glaudīja ezera viļņi, bet vēl kādu apskāva mežs ar savu mieru un gatavām veltēm. Bagāta mums tā bijusi. Steidzīga būtne tā vasara, kā allaž. Atver ziedus, dod pirmos aizmetņus augļiem un jau sniedz roku rudentiņam. Un mums šķiet, ka laiks caur plaukstu iztek kā smiltis. Re, jau stārķis vicina spārnus un cilā kājas. Liek tādus lielus, cienīgus soļus, kā lielkungus frakā. Smieklīgi un reizē tik nopietni.

Esam šovasar mākoņiem sveicenus nesuši Aviācijas svētkos. Savus spēkus parādījuši sportojot un priecājoties pagasta svētkos. Un tā vēl ir tikai kripata no visiem mūsu notikumiem. Tik īsā laikā paveikt un izjust tik daudz!

Lietus liijs ražai un veldzējis zemi. Kādam par daudz, citam par maz. Bet kā lietus vīriņam nomērīt to katram vajadzīgo? Tādēļ laikam viņš lej pēc sava prāta un mēriem. Saule devusi savu siltumu gan klēpjējiem, gan riekšāvējiem. Reizēm tā trīsuļodama cēlās austrumos agri no rīta un krita aiz apvāršņa gluži pagurusi. Kāds to redzēja, kāds sajuta un izdzīvoja. Tā pa malciņam, pa lāsītei vasaru esam smēlušī un dzērušī kā karstā dienā ūdeni no akas.

Esam mācījušies mīlēt pa kripatiņai vairāk kā vakar. Tā mēs viens otram esam, lai mācītos, izprastu, dotu, mierinātu. Un tā nemanot ir paskrējis pirmais gadiņš, kopš es sarunājos ar jums, mīļie lasītāji!

Dace

Kultūras ziņas

Gads turpina savu ritējumu, vēl solis un būsīm rudenī. Novembrī, kā katru gadu svinēsim Latvijas dzimšanas dienu. Leposimies ar savu tautu, godināsim tos, kas šogad bijuši stiprāki, gudrāki, varošāki, centīgāki. Mūsu pagastā noteikti tādi cilvēki ir. Tikai mums jāpalīdz vienam otram šie darbīgie, atbildīgie cilvēki saskatīt.

Par nozīmīgiem darbiem vai nopelniem Ošupes pagasta attīstībā, sabiedriskajā darbībā vai citā pagastam nozīmīgā jomā, piešķir goda nosaukumu „Ošupes pagasta Gada cilvēks” lerosinājumus par goda nosaukuma piešķiršanu līdz 2016. gada 30. oktobrim var iesniegt likumā noteiktajā kārtībā: darba kolektīvi, Ošupes pagastā reģistrētās sabiedriskās un politiskās organizācijas, privātpersonas. Kandidātu izvirzīšana notiek rakstveidā, iesniedzot pagasta pārvaldē iesniegumu, kurā norādīts apbalvojamā kandidāta vārds, uzvārds, izvirzīšanas motivācija, kā arī izvirzāmās personas īss raksturojums un padarītā darba novērtējums. Goda nosaukumu piešķir:

- par darbiem, kas paveikti iepriekšējā gadā vai nopelniem ilgākā laika posmā;
- par sevišķi nozīmīgu ieguldījumu pagasta attīstībā, tās izpētē un kultūrmantojuma apzināšanā;
- cilvēkiem, kas ilggadīgi un ar lieliem panākumiem strādājuši Ošupes pagastā, veicinājuši pagasta izaugsmi kopumā;
- personām, kuras kļuvušas par autoritātēm pagastā, ieguvušas popularitāti iedzīvotāju vidū ar savu darbu, uzskatiem un uzvedību.

Apbalvojumus paraksta un pasniedz pagasta pārvaldes vadītājs. Apbalvošana notiek Latvijas Republikas proklamēšanas gadadienas svinīgajā pasākumā.

Rūpīgi pārdomājiet, kuru cilvēku vēlaties virzīt pagasta apbalvojumam un atceraties, ka arī mazos darbos slēpjas lielas lietas.

Jaunākās paaudzes deju kolektīvam „Atspēriens” deja nozīmē kopā būšanas prieku, darbu, kas vienlaikus ir arī atpūta, emocijas, bet tikai tās, kas vaigu kaktiņiem liek pacelties uz augšu. Jauno sezonu sāksim septembrī. Priecāsimies mūsu pulciņā

redzēt jaunus dejotājus! Mēģinājumi notiek nedēļas nogalēs. Ja vēlies pievienoties, droši raksti draugos.lv vai sazvanies telefoniski! Vadītāja Arnita (25600218).

Deju svētki vairs nav aiz kalniem, tāpēc, ja tu vairs piektdienu vakaros nevēlies sēdēt mājās, nāc un pievienojies mums – Vidējās paaudzes deju kolektīvam „Degumnieki”! No nosaukuma nebaidies, dejojām ne tikai vidējās paaudzes dejas, bet arī jauniešu, un aicinām ne tikai jaunākos dejotājus, bet arī tos, kam pāri 30...

Esam ļautri, atraktīvi dejotāji, kam patīk ne tikai kopā dejojot, bet arī atpūsties! Mums svarīga ir disciplīna, tāpēc galvenokārt aicinām tos, kas tiešām vēlas dejojot un regulāri apmeklēt deju mēģinājumus, cienot ne tikai kolektīva vadītāju un deju biedrus, bet arī mīlestību uz deju!

Ekipējums: Smaids, labs noskaņojums, mīlestība uz deju vai vismaz vēlme to iegūt, degsme būt kopā ar mums! Noderēs arī piemēroti apavi un dejošanai piemērots apģērbs.

Nāc, un esi kopā ar mums! Sāksim gatavoties lielajiem Deju svētkiem kopā!

Ļoti priecāsimies uzņemt tevi mūsu pulciņā, tāpēc, ja tevi ieinteresēja šī ziņa, piesakies pie kolektīva vadītāja Mārtiņa Mežuļa (29365447).

Cienījamās seniores labākajos gados!

Neatļaidīgi, arī šajā rudenī, aicinam kundzes labākajos gados (65+), kurām ir vēlme un prieks kustēties un dejojot, reizi nedēļā tikties Senioru dejās Degumnieku tautas namā.

Kustība jebkuram cilvēkam dod enerģiju un nodrošina emocionālo labsajūtu. Kustoties nav garlaicīgi, un tad arī nav svarīgi, vai iepriekš esi dejojis vai nē. Aicinu jūs dejojot – bez uztraukumiem, bez pārguruma. Vienkārši dejojot un kustēties savam priekam. Pietiekies pie tautas nama vadītājas Ilzes vai „Orhideju” vadītājas Ilzes.

Ilze Purpļeviča

Ja sirdī jūti humora dzirksti un uzskati, ka smieklī pagarina mūžu, nāc, pievienojies Degumnieku dramatiskajam kolektīvam „Cits modelis”. Mīļi aicināti arī mazie teātra mīļētāji kolektīvā „mazais modelītis”

Iveta Šķēle

Savā pulkā jaunus dziedātājus gaida arī vokālais ansamblis „Harmonija”!

• **Svecīšu vakars Krievbirzes kapos 8. oktobrī.**

Pagastā

- Daudzi pagasta iedzīvotāji jau ir pamanījuši, ka pagastā ir izvietoti jauni informatīvie stendi, kur iegūstama informācija par tūrisma objektiem. Kas šo darbu veica?

Šos stendus uzstādīja Madonas novada uzņēmējdarbības un tūrisma attīstības nodaļa. Šie stendi gan nepiederēja pašvaldībai, bet gan Lubāna mitrāja kompleksa fondam. Šie stendi tika uzstādīti LIFE projekta ietvaros, bet ņemot vērā, ka fonds pastāv, bet neveic nekādas darbības, kā arī stendi bija kļuvuši vidi degradējoši, pašvaldība lielāko daļu stendu pārņēma savā pārraudzībā. Nu redzam jaunus stendus, kur atrodama aktuālā informācija, kuru plānots pēc nepieciešamības atjaunot.

- Degumnieku centrā vēl arvien stāv tukšas vecā kantora telpas. Vai ir kādi plāni vai idejas, ko šeit varētu izveidot?

Pagasta pārvalde ir gatava uzklaut uzņēmējdarbības veicējus ar savām idejām. Telpas atrodas otrajā stāvā, tādēļ ir jādama, kāds biznesa veids šeit varētu attīstīties. A. Šķēls skaidro, ka pārvalde būtu gatava palīdzēt ar telpu sakārtošanu un iespēju pieslēgties centrālajai apkurei. Svarīgi būtu, ka telpas tiktu izmantotas visas, ierīkot vienu mazu kabinetiņu būtu problemātiskāk.

- Kā ar futbolu Degumniekos?

Jau tika minēts iepriekšējā „Klānu vēstis” numurā, ka Degumnieku futbola laukumā notiek Latvijas Futbola Federācijas Ziemeļaustrumu reģiona spēles. Komanda, kuras sastāvā ir mūsu pagasta sportisti, uz do to brīdi ir trešajā vietā ar vienu neizšķirtu, vienu zaudē un divām uzvarētām spēlēm. Aizvadītas četras no piecām mājas spēlēm. FIFA ir atzinīgi novērtējusi Degumnieku futbola laukumu un domājam, ka šī sadarbība attīstīsies un nesīs augļus.

- Kādi pasākumi šovasar risinājūsies „Liepsalās”?

7. jūlijā tur norisinājās Latvijas Zemessardzes veterānu apvienības otrā konference „Zemessardzes veterānu apvienībai – 5 gadi”. Tā tika organizēta kopā ar jaunsardzes 2. novada nometni. Satikās 260 jaunsargi ar tikpat daudz zemessardzes veterāniem.

Nometnē piedalījās jaunsargi no 10 līdz 15 gadiem no Latgales, Austrumvidzemes un Austrumzemgales, kā arī jaunsargu instruktori no visa Jaunsardzes departamenta 2. novada nodaļas. Jaunsargi pilnveidoja iemaņas ierindas mācībā, piedalījās dažādās sporta aktivitātēs, sacentās komandu sastāvā dažādās sporta disciplīnās.

Pēdējā nometnes dienā notika pie-

miņas brīdis un ziedu nolikšana pie O. Kalpaka kapa Visagalā.

Šajā dienā uzrunu klātesošajiem teica Aizsardzības ministrijas parlamentārais sekretārs Andrejs Panteļejevs, Zemessardzes komandiera pienākumu izpildītājs pulkvedis Imants Ziediņš. A. Panteļejevs nodeva sveicienus no R. Graubes un aizsardzības ministra R. Bergmaņa, jo viņi diemžēl nevarēja piedalīties, jo gatavojās NATO sammitam Polijā.

- Kādas aktualitātes Lubāna ezerā?

Lubāna ezerā tika ielaisti līdaku mazuļi. Madonas novads sadarbojas ar Rēzeknes novadu ezera apsaimniekošanas iestādēm, tādēļ vienu gadu zivju mazuļus ezerā ielaižam mēs, bet nākamajā gadā kaimiņi. Zivju mazuļi tiek iegādāti par Valsts Zivju fonda finansējumu. Pēc ezera ekspluatācijas noteikumiem, tas pats atražo zivju resursus, taču šī projekta ietvaros vēlamies tos palielināt. Ezerā notiek intensīva nozveja, katrs zvejnieks maksā naudu par iespēju zvejot Lubānā. Šos līdzekļus arī ieguldām resursu palielināšanā. Iepriekšējos gados laidām zandartu mazuļus, bet Zivju fonds iebilda, ka sugas vēlams dažādot, tādēļ šogad – līdakas. Pavisam pagastā reģistrēti 14 profesionālie zvejnieki un 21 pašpatēriņa zvejnieks. Viņiem visiem kopā ir tikli 9km un 50 m garumā, bet tiklu limits Lubāna ezerā ir 17 km 640 m. Jāpiebilst, ka šis limits ir uz pusēm ar Rēzeknes novadu. Malu zvejniecība gan nav populāra, jo to uzrauga ne tikai inspektori, bet arī paši zvejnieki, kas par saviem tīkliem godīgi maksā. Ūdens līmenis šogad ezerā normāls, parasti 93 m virs jūras līmeņa. Sāpīgāka tēma pašlaik ir niedres. Tās arvien vairāk veicina ezera aizaugšanu. Būtu labi, ja niedres ziemas sezonā novāktu, lai zem ūdens neveidojas šo augu slānis, kas palēnām nosēžas un paātrina aizaugšanu. Risinājums varbūt būs ar gadiem pieaugošā dabai draudzīgo enerģiju vajadzība. Kas zin, varbūt niedres būs kā nākotnes kurināmais materiāls?

- Par piena krīzi pagastā. Kā Jūs to komentētu?

Šī problēma ir valsts līmenī, skar tā, protams, arī mūsu pagastu, jo šeit ir daudz saimniecību, kas strādā piena nozarē. Pirmā problēma, ko saskatu – pagastā pēc mūsu sarāžotā piena iebrauc sešas vai pat septiņas piena mašīnas. Tātad, ir par daudz piena pārstrādes uzņēmumu Latvijā, kas pašlaik, iepērkot par zemām cenām pienu, neko nezaudē, diemžēl, cieš ražotājs. Ir jāturas, cik vien var, piena cena ir sasniegusi zemāko punktu, tas nozīmē, ka tai vajadzētu atkal celties. Jāsaprot, ka kāpumi un kritumi ir jebkurā biznesā, un nebūtu gudri mētāties no vienas darbības jomas pie citas.

Ar A.Šķēlu un I. Mālnieci sarunājās D. Kalniņa

Sociālajā dienestā

Cik personām pēdējo mēnešu laikā sniegta finansiālā palīdzība?

Pēdējo trīs mēnešu periodā finansiāls atbalsts ir sniegts 43 personām. Palīdzība sniegta dažādu pamatvajadzību nodrošināšanai.

Cik pārtikas paku komplekti izsniegti iedzīvotājiem, kuriem tās nepieciešamas?

„Eiropas Atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām” izsniegto pārtikas komplektu skaits trīs mēnešos ir 106 komplekti. Papildus pārtikas pakām trūcīgo ģimeņu bērniem ir iespēja saņemt higiēnas un saimniecības preču komplektus, skolas somu vai skolas piederumu komplektu.

Cik liels klientu loks Jums ir pašlaik?

Šobrīd Ošupes pagastā sociālā darbinieka klientu loks ir 102 personas. Klientu problēmas un sniegtais atbalsts ir ļoti daudzpusīgs.

Vai jūtama klientu izaugsme?

Tas ir dažādi, atkarībā no konkrētas situācijas. Ir situācijas, kurās nepieciešama tikai neliela motivācija, lai cilvēks savu problēmu ieraudzītu no citas puses un pats to ievirzītu „pareizā gultnē”. Dažreiz nepieciešama ilgstoša sociālā darbinieka un citu piesaistīto speciālistu palīdzība un atbalsts.

Tuvojas skolas laiks. Varbūt kādam no pagasta iedzīvotājiem ir skolas lietas, ko varētu ziedot citiem? Kā viņi to var izdarīt?

Apģērbu, skolas piederumus un citus sadzīves priekšmetus var nodot biedrībā „Latvijas Sarkanais Krusts” Parka ielā 4, Madonā. Ja kāds iedzīvotājs ir ieinteresēts izveidot mantu nodošanas un izdales punktu arī Ošupē, var interesēties biedrībā „Latvijas Sarkanais krusts” un tur tiks sniegta informācija, kā kļūt par brīvprātīgo.

Protams, ja mantas tiks atnestas, palīdzību neatradīšu un atradīšu ģimeni vai personu, kura to labprāt pieņems.

Vēl nesen ziņās sekojām līdz situācijai, kad pazuda mazs bērniņš. Kas iedzīvotājiem būtu jāievēro?

Ņemot vērā šīs vasaras trīs gadījumus, kad pazuduši mazgadīgi bērni, vēršu vecāku uzmanību uz Bērnu tiesību aizsardzības likuma noteikto, ka **vecākiem** vai personai, kuras aprūpē bērns nodots, ir **pienākums neatstāt bērnu līdz septiņu gadu vecumam bez pieaugušo vai personu, ne jaunāku par 13 gadiem, klātbūtnes.**

Sieviešu deju kopas satiekas Spīganu dejās

Šovasar Saulgriežu laikā no 20. līdz 21. jūnijam notika otrais sieviešu deju kopu festivāls „Spīganu dejas ezera atspulgā”, ko organizēja Latvijas Senioru deju apvienība (LSDA) sadarbībā ar Madonas novada Ošupes pagasta pārvaldi, Degumnieku TN, Degumnieku pamatskolu, Rēzeknes novada Gaigalavas kultūras namu un ūdenstūrisma attīstības centru „Bāka”, kas atrodas pie Lubāna ezera.

Festivālā piedalījās ap 200 deju kopu no Alūksnes, Birzgales, Degumniekiem, Jelgavas, Lugažmuižas, Mazsalacas, Meirāniem, Ogres, Rīgas, Rēzeknes, Vestienas un Zosēniem.

Daudzi jautās, kāpēc festivālam dots šāds mistisks nosaukums? Spīgana ir vieda, zinoša, gudra, spēcīga sieva, kurai ar savu sievišķo enerģiju, jāprot aizsargāt sevi, savas mājas pavardu un dzimtu.

Tā kā pasākums notika vasaras saulgriežu laikā, kad dabai un cilvēka rīcībai ir maģisks spēks, tad sievietes šajā laikā var pārtapt par spīganām un enerģētiski spēcīgajā laikā un vietā, pieburt sev un saviem tuvajiem cilvēkiem veselību, veiksmi, iegūt enerģiju, spēku no dabas un dejas.

Festivāla atklāšana un vakara koncerts notika „Bākā”, kur deju raksti spoģulojās rāmajā Lubānā un dažādu tautu mūzikas ritmu pavadībā rīti sijāja smalks lietutiņš. Koncertu kuplināja grupa „Dricānu Dominante”.

Tā kā sieviešu deju kopu repertuārā pagaidām ir tikai trīs dejas, tad arī šogad, līdzīgi kā pirmajā festivālā, senioru deju apvienība dāvināja dejas no sava repertuāra. Sieviešu deju kopām valšus, polkas un modes dejas reģionos iestudēja LSDA vadītāja un festivāla mākslinieciskā vadītāja Laimdota Andersone.

Pirmā festivāla diena noslēdzās ar brīnumgardas zivju zupas baudīšanu un zaļumballi kapellas „Aiviekstes plostinieki” mūzikas pavadībā. Nakts mēlūmā galvenā Spīgana Ilze Melngaiļe visus pulcēja ap ugunsroku, lai mistikas un burvestību apņēmti, klātesošie piedalītos vasaras sagaidīšanas rituālā.

Jauna diena sākās ar Jaunrades deju koncertu „Vasaras jaukumā rudzpuķu plaukumā, iedejosim vasaru saulgriežu krāšņumā!” Degumnieku TN. Koncertā sieviešu deju kopas izpildīja divas savu vadītāju veidotas dejas. Neatkarīga žūrija, savukārt, izvēlējās piemērotākās dejas nākamā gada festivāla repertuāram. No oficiāliem avotiem zināms, ka vismaz viena no „Orhideju” dejojām dejām jau iekļauta nākamās vasaras festivāla repertuārā. Paldies dejojām par ļoti labiem priekšnesumiem koncertā!

„Orhidejas” koncertā „Bākā”.

Festivāla dalībnieki Saules aplī.

Piedaloties šajā festivālā, sieviešu kolektīviem ir iespēja saņemt deju aprakstus un veidot savu repertuāru, tādējādi kaut nedaudz atvieglojot vadītāja darbu, jo kā zināms – Latvijā sieviešu kolektīviem horeogrāfi dejas neveido.

Festivāla noslēgumā dalībnieki sadēvēs lielā aplī ap ugunsroku, simbolizējot sauli, harmoniju un pilnību. Laimdota Andersone organizatoriem un labāko deju autoriem dāvināja „spīganu aproci”.

Pateicības vārdi mījās ar ziediem, laipniem vārdiem, sirsnīgām atvadām, ticot un cerot, ka trešais sieviešu deju kopu festivāls notiks tepat – tikšanās vietu un laiku nemainot.

Latvijas senioru deju apvienības vār-

dā paldies: Ošupes pagasta pārvaldei un vadītājam Aigaram Šķēlam, Degumnieku tautas nama vadītājam Ilzei Melngaiļei par koncertu vadīšanu un organizēšanu, par iegušanos Spīganas tēlā. Paldies Degumnieku pamatskolas vadībai, īpaši direktorei Daigai Rubenei, un darbiniekiem par ieguldīto darbu uzņemot, ēdinot un izguldinot ciemiņus. Paldies deju grupas „Orhidejas” dejojām par palīdzību dažādu darbiņu, lielāku un mazāku, veikšanā. Paldies visiem, visiem, visiem!

Ilze Purpļeviča,

Festivāla sieviešu deju kopu koordinatore

Aviācijas svētki

Šogad 9. jūlijā vecais Degumnieku lidlauks sagaidīja to dienu gadā, kad cilvēki plūst no malu malām, lai pabūtu šeit un vērotu Aviācijas svētkus. Degumnieki ir vienīgā vieta Latvijā, kur šādi svētki ir kļuvuši par tradīciju.

Šogad svētki pulcēja ap 2000 interesentus, piedalījās trīs helikopteri, divpadsmit lidaparāti un gaisa balons.

Gaisā dun debesu kuģi, mākoņi, pietuvojušies tuvāk zemei, sveicina klātesošos. Skaista un silta diena, lai kopā sanāktu ļaudis no trijām valstīm – Lietuvas, Latvijas, Igaunijas. Lidlauka malā plīvo šo dalībvalstu karogi un arī mūsu pagasta gērbonis.

Svētkos piedalās lidaparāti, Daugavpils izpletņlēceju sporta kluba izpletņlēcēji (starp tiem septiņkārtēja Krievijas čempione izpletņlēcēšanā Irina Turavina), nacionālo bruņoto spēku helikoptera MI-17 aeromobilās operācijas paraugdemonstrējumi. Interesanti, ka helikopteram M-17 apkalpē ir divi piloti un viens bortmehāniķis, helikoptera garums 25,25 m., augstums 5,654 m, tukšā masa 2489 kg, maksimālā pacelšanās masa 13000 kg, maksimālā kravas masa uz piekares 3000 – 5000 kg, maksimālais ātrums 250 km/h, kreisēšanas ātrums 230 km/h., maksimālais lidojuma augstums 6000 m, lidojuma attālums 600 km, dzinēja tips – turbovārpstas ar brīvo turbīnu, degvielas tvertņu tilpums 2600 l, papildus tvertnes tilpums 900 l (2 gab), dzinēja jauda – 2x2200 zs, degvielas patēriņš 800l/h, maksimālā ekspluatācijas gaisa temperatūra -50°C/+50°C. Pēc degvielas patēriņa vien varam nojaust, cik dārgi var izmaksāt dažādas glābšanas operācijas ar šo gaisa kuģi.

Sevi skatītājiem atrādīja LR robežsardzes helikopters. Priece lidaparātu grupu lidojumi, akrobātikas paraugdemonstrējumi, motoparaplānu lidojumi, kā arī panorāmas lidojumi, kurus izmēģināt varēja ikviens interesents. Saulei rietot, nolaidās arī gaisa balons.

Patiešām priecājamies, ka lidlauks nav aizmirsts nostūrīs, bet gan, pateicoties pagasta pārvaldei, par to tiek domāts, lai vēl pēc gadiem šī vieta pildītu lidlauka funkciju.

Iespējams, šeit patiešām attīstīsies avio-tūrisms, kas dos savu piensu-

Degumnieku pamatskolas 1.– 4. klašu deju kolektīvs.

Degumnieku pamatskolas 5. – 9. klašu deju kolektīvs.

Deju kolektīvs „Degumnieki”.

Degumnieku pamatskolas pirmsskolas deju kolektīvs.

Deju kolektīvs „Atspēriens”.

Degumnieku pamatskolas 1.– 4. klašu deju kolektīvs.

mu Lubāna mitrāja teritorijai.

Ar mazajiem svētku apmeklētājiem kopā spēlējās Snurfete un Minjons. To nu gan mēs nezīnām, vai šie varoņi bija atlidojuši ar kādu lidaparātu vai nākuši tālo ceļu kājām. Bērniem bija interesanti, kopā pavadītie mirkli bija jautri.

Par mūziku un informāciju kā katru gadu rūpējās DJ Aivis no Latvijas Radio 2. Tieši viņš paskaidro, ka lidaparāti, kas mums kādā brīdī šķiet, ka krīt lejā un nupat nebūs labi, ir pilotu kontrolēta darbība. Klātesošie tiek informēti, cik metru virs lidlauka atrodās mākoņi. Šajā dienā tie bija pietuvinājušies 700 metrus virs mums.

Uz brīvdabas skatuves šogad kāpa novada dziedājošo jauniešu grupas – „Meln uz Balta”, „Frekvence”, Aiva Evelīna Krama un Paula Kļaviņa, „Sokrāta brīvdienas”. Vēl lielāks gandarījums, ka tik daudzi mūziķi ir tieši no Ošupes pagasta. Uz balli svētku dalībniekus aicināja grupa „The Kutus”, kur lidoja gan pozitīvas emocijas un kāds naktstauriņš...

Saruna ar izpletņlēcēju
Irinu Turavinu

Irina ir vienīgā sieviete starp daudziem izpletņlēcējiem, tādēļ jautāju kā viņa jūtas tādā kompānijā?

Ļoti labi. Visi smaidām. Vienkārši fantastiski. Nekāda vaina.

No cik liela augstuma lecāt?

Augstums līdz 3000 m. Bet tas ir tāds piedzīvojums, lai gan kritiens ilgst nelielu laiku. Adrenalīns (smejas)

Vai pie jums klubā var noorganizēt lēcieni tandēmā ar instruktoru?

Jā. Daugavpils izpletņlēcēju sporta kluba sporta bāze atrodas Daugavpils novadā, 3 km attālumā no Daugavpils pilsētas centra, kur katru gadu no aprīļa līdz oktobrim, brīvdienās un svētku dienās notiek lēcieni ar izpletņiem no lidmašīnas AN-2 un lidmašīnas JAK-18t treniņu lidojumi. Sporta bāzē atrodas arī sporta biedrība „Ultra”, kas piedāvā lidojumus ar paraplānu tandēmā ar instruktoru. Vairāk informācijas par šo piedāvājumu var atrast mājas lapā www.flight.lv.

Visdrošākais lēcieni ir lēcieni tandēmā, kā cilvēkam, bez iepriekšējās pieredzes, izjust lēcieni ar izpletni tā pilnvērtīgākajā formā. Lēcieni notiek kopā ar pieredzējušu instruktoru, ar kuru jūs atrodaties vienā sistēmā. Izpletnis ir speciāli paredzēts 2 cilvēku svaram, tādēļ tas spēj nodrošināt laidenu un mīkstu piezemējumu, bez jebkādas papildus slodzes ķermenim. Iepriekš sarunājot lēciena dienu un laiku, jums jāierodas lidlaukā, kur būs nepieciešams aizpildīt anketu, noklausīties instruktāžu (20 min.), saņemt lēciena

Snurfete ar bērniem.

Aigars Šķēls un Irina Turavina.

drēbes, ķiveri un brilles, apmaksāt lēcieni un izlēkt! Šis lēcieni tiek veikti no 3000 m augstuma un ilgst 32 sekundes. Un pēc lēciena jau cilvēks var izvērtēt, vēlēties viņš kādreiz lēkt vēlreiz vai ne. Otrais, ko mēs piedāvājam, ir individuālais lēcieni ar nosaukumu „Static Line”. Tas ir domāts cilvēkiem, kuri to veic pirmo reizi. Šajā lēcienā izpletnis atveras automātiski ar troses palīdzību, kad lēcējs pamet lidmašīnu. Tas nozīmē, ka lēcējam nav jāveic izpletņa atvēršanas procedūra, kas sniedz iespēju lēkt cilvēkam bez iepriekšējās izpletņlēcšanas pieredzes. Pa rāciju tiks raidītas instrukcijas, kā pareizi pilotēt izpletni, lai labvēlīgi piezemētos noteiktajā zonā.”

„Static Line” lēcieni tiek veikti ar liela izmēra sporta izpletni. Tas ir speciāli domāts cilvēkiem, kuriem nav iepriekšējās izpletņlēcšanas pieredzes vai arī tiem, kuri ir tikko uzsākuši savu izpletņlēcēja ceļu. Atšķirībā no apaļajiem armijas izpletņiem, sporta izpletnis ir pilnībā kontrolējams, kas sniedz iespēju piezemēties jebkurā jums vēlamā punktā.

Visu šo notikumu par neaizmirstamu padarīs video operators, kurš pavadīs visu lēcieni līdz ar jums. Pēc lēciena jums tiks iedotas bildes un samontēts videoklips, kas būs lietisks pierādījums jūsu varoņdarbam.

Ar ko var nodarboties labs izpletņlēcējs?

Izpletņlēcējs, kurš ir pilnībā sagatavots, var tālāk iet gan armijā, gan būt par glābēju, gan tālāk iet mācīties par pilotu. Jo mūsu valstī šo speciālistu tik tiešām trūkst. Pie mums par tādu var kļūt. Mūsu klubā ir biedri kas veikuši lēcienus no 500 līdz pat 10 000 reižu.

Vai, lecot no tādiem augstumiem, ir gadījies arī kāds starpgadījums? Kaut kas ar izpletni vai vēl kas cits?

Jā, bet protams. (Smejas). Tad, nonākot uz zemes, kādu laiku pārdomāju, analizēju, kas notika, kāpēc, ko varu darīt, lai tā vairs neatkārtotos. Pasēžu, saprotu, kur bija kļūda, un lecu atkal. Tas ir kā narkotikas.

Kā jūtaties šeit, pie mums Degumnieku lidlaukā?

Forši! Jauki svētki, cilvēki un laiks, kā radīts, lai lēktu. Šeit neesam pirmo reizi, bet iepriekšējā reizē, kad viesojāmies, laika apstākļi, diemžēl, neatļāva mums veikt lēcienus.

Paldies Irinai par interviju un klātbūtni svētkos. Pierādījums, ka varam visu, ja patiešām vēlamies un „degam” par vienu lietu.

Arī pie mums ar izpletņiem tandēmā ar instruktoru izlēca trīs drosminieki. Starp tiem Jānis Šķēls. Aicināju uz sarunu viņu.

Vai sen jau vēlēties nolēkt vai tā bija spontāna rīcība?

Neteikšu, ka sen, bet jūnija sākumā tētis piedāvāja un, īsti neko nedomājot, piekritu.

Vai nebija bail?

Vienīgās bailes, kas pārņēma, bija tad, kad ar instruktoru piegājām pie lidmašīnas durvīm, un tad, kad atvērās izpletnis, jo biju jau iejuties brīvajā kritienā un aizmirsu, ka izpletnis vēl tikai atvērsies.

Kādas sajūtas saprotot, ka zem kājām nav zeme?

Pārskrēja skudriņas ieraugot, ka zeme ir 3 kilometru attālumā (uz leju). Mākoņi, kā izrādās, ir diezgan auksti un slapji arī.

Vai gribi vēlreiz ko tādu atkārtot?

Ja būs vēl kādreiz iespēja, protams. Pārāk forši, lai nemēģinātu vēlreiz.

Ko ieteiksi citiem, kas grib lēkt, bet tomēr baidās?

Nav ko baidīties, augšā jau neviens nav palicis (smejas). Protams, iesaku izmēģināt, sajūtas ir grandiozas. Kad izlec, saproti, ka nebija par ko baidīties.

Paldies svētku sponsoriem SIA „Maxis”, z/s „Vilces”, SIA „Heta būve”, svētku rīkotājiem Ošupes pagasta pārvaldei un atbalstītājiem – Madonas novada pašvaldībai, LR2, NBS, LR robešardzei.

Sporta svētki

Tradīcijas ir tradīcijas. Tām ir nepieciešamība atkārtoties. Tādēļ, neskatoties uz šīs vasaras laika apstākļiem 31. jūlijā Degumniekos norisinājās sporta svētki. Šie svētki pulcina kopā pagasta iedzīvotājus un vietas, kas kopā sanākuši, lai sportam atdotu kaut mazo pirkstiņu.

Diena sākās ar svinīgu svētku atklāšanu, kad kopā sanākušos uzrunā svētku organizatori: Ošupes pagasta pārvaldes vadītājs Aigars Šķēls un kultūras darba organizatore Ilze Melngaile. Iepazīstina ar tiesnešiem un svētki tiek atklāti ar pašu darinātām automašīnām, kuru tapšanai izmantotas plastmasas pudeles un citi plastmasas materiāli. Apsveikti tiek visi oriģinālo darbu veidotāji – SAC centra „Lubāna” iemītnieki, Jasmīna Lauma Bērziņa, Keita Kruglova, Elīna Aleksa Ločmele, Simona Liliāna Dreimane. Paldies par oriģinalitāti un ieguldīto darbu! Domāju, daudzi, skatoties uz jūsu darinājumiem, nodomāja – eh, es taču arī varēju...

Dalībnieki cīnījās par medaļām volejbolā, futbolā, zolītē. Katrs varēja piedalīties individuālajās stafetēs. „Riepu montāža” (tiesnese Indra Baltā), „Atrs un bez žēlastības” (tiesnese Edīte Zaube), „Tracis bagāžniekā” (tiesnese Linda Melngaile), „Pieskrūvē riteņi” (tiesnese Elvita Melngaile), „Šoferītis” (tiesnese Ilona Strode), „Metriņš” (tiesnese Alise Skurule). Spēkus izmēģināt svara celšanas vingrinājumos aicināja pieredzējuši treneri. Bērni bija gaidīti uz radošo darbnīcu pie Vinetas Bormanēs. Tāpat mazie svētku dalībnieki varēja iegūt hennas tetovējumu pie Paulas Bidiņas, kā arī izlēkāties piepūšamajās atrakcijās.

Pēcpusdienā mūs uz tikšanos aicināja ruksis, lācis, ezis, žagata, vāvere, mizgrauzis – visgrauzis no biedrības „Pārsteigumu tēli” izrādē „Medus rausis”.

Tik nu ilgi lietus viriņš savas lietus kanas turēja cieši rokās, bet jau pēc izrādes tās gāzās lejā pie mums. Tādēļ „Rikši” koncertu skatītājiem nācās baudīt tautas telpās. Tādi atraktīvi mūziķi, pat skatītājiem lika dejot, kas pats svarīgākais, dejot sēdus. Postfolkloras grupa „Rikši” radusies 2011. gadā, pieciem Rēzeknes jauniešu folkloras kopas „Vīteri” dalībniekiem dodoties studiju gaitās uz Rīgu. Par galveno uzdevumu „Rikši” ir uzstādījuši latgaliešu tradicionālās mūzikas popularizēšanu Latvijā, it īpaši jauniešu vidū. Savā pastāvēšanas laikā grupa ir spēlējusi vairākus simtus koncertu dažādās vietās Latgalē un Latvijā, piedalījies dažādos festivālos un pasākumos Latvijā, Lietuvā, Krievijā, Vācijā un Francijā, tāpat arī uzstājusies XXV Vispārējos Latviešu Dziesmu un Deju svētkos un 2014. gadā izdevusi pirmo CD albumu „Pa pyrmam.”, kurā apkopoti grupas pirmie soļi mūzikas un postfolkloras laukā. Šobrīd grupa strādā pie Rēzeknes apriņķa tautasdziesmu apzināšanas, ievākšanas, apdarināšanas un popularizēšanas.

Radošā darbnīca.

SAC „Lubāna” auto.

No kreisās: Jasmīna Lauma Bērziņa, Simona Liliāna Dreimane, Elīna Aleksa Ločmele, Keita Kruglova ar saviem darinājumiem.

Stafetes veikšanas brīdī.

Futbols.

Volejbols.

Tiesnešu komanda.

Ikgadējā traktora vilkšanas stafetē šogad piedalījās piecas komandas. Vienai gan nācās traktoru vilkt jau lietum sākoties.

Diemžēl laika apstākļu dēļ tika atceltas divas stafetes – jautrības un pāru.

Svētku noslēgumā apbalvošana un balle turpināja izklaidēt svētku dalībniekus.

Paldies svētku sponsoriem – z/s „Lazdas”, z/s „Apšusalas”, z/s „Asnupe”, z/s „Gaigalieši”, z/s „Asniņi”, SIA „Maxis”, SIA „Lubauto”, z/s „Zemgalji”, z/s „Cīrulīši”, z/s „Eglītes”, z/s „Ošulaipas”.

Lubānas mitrāja informācijas centrā

Norisinājušās Lubāna mitrāja informācijas centra Atvērto durvju dienas.

Nedaudz dūmakainās dienās, bet ar patīkamu mierpilnu sajūtu aizvadītas Lubāna mitrāja informācijas centra Atvērto durvju dienas, kas pie Lubāna ezera pulcēja dabas draugus. Pasākums norisinājās no 23. līdz 24. jūlijam un plašā programmā piedāvāja daudzveidīgu dabas izziņas, radošo darbnīcu un aktīvās atpūtas gammu.

Sestdienas dienā, jau no paša rīta, putnu zinātāja Andra Dekanta vadībā devāmies putnu vērošanā Lubāna ezera apkārtnē, lai plkst. 12:00, atklātu „Atvērto durvju dienas” ar Latvijas Dabas fonda izstādi „Lielais dumpis”. No pusdienaslaika līdz pēcpusdienai norisinājās dažādas darbnīcas – putnu mandalas, krāsainie putnu būri un māla putni. Darbnīcas, kurās radot skaisto mierpilnu prātu uzturēja radošie. Aktīvo prieku cienītājus saistīja iespēja laisties no slūžām pāri Aiviekstei un sausiem nokļūt krastā, pārbaudīt savu līdzsvaru uz virves, kā arī iemēģināt spēkus loku šaušanā. Neiztrūkstosa ir arī iespēja laivot Lubāna ezerā un pārbaudīt savas orientēšanās prasmes Lubāna mitrāja informācijas centra apkārtnē.

Pēcpusdienā tie, kuriem vēl bija krietna deva enerģijas devās purva pārgājienā un iepazīna tā skaistumu kopā ar „Purvu bridējiem”. Savukārt apmeklētāji, kas priekšroku deva izklaidējoši, izglītojošām aktivitātēm, izmēģināja savus spēkus putnu viktorinā. Atraktīvā spēle rosināja draudzīgu komandu sacensību garu, kuras laikā bija iespēja pārbaudīt savas spējas un dienā iegūtās zināšanas par putniem, kā arī uzzināt gana daudz jauna par putniem un to ikdienu.

Krēslojot, siltā vasaras vakara dūmakā, vēl turpinot krāsot putnu mandalas, tika dots vārds harizmātiskam mūziķim Kārlim Kazākam, kura koncerts sveču un lāpu gaismā radīja miera noskaņu ikvienā no apmeklētājiem. Koncerts nomierināja prātus un aicināja tumsas laiku, kad pie Lubāna ezera mostas cita, neizzināta pasaule – nakts kukaiņu. Iededzinot kukaiņu lampu ļāvāmies tās skaistumam un burvībai, apzinoties, ka ir tik daudz neizzinātā un nepazītā! Kā zināja teikt kukaiņu pazinējs, entomologs Guntis Akmentiņš, Latvijā ir aptuveni 2500 naktstauriņu sugu.

Pēc kārtīga nakts miera atgūvām enerģiju un sparū, lai 24. jūlijā dotos laivu braucienā uz Lubāna ezera lielāko salu, Akmeņsalu. Brauciens ļāva iepazīties ar Lubāna ezera dažādību – niedru puduri mijās ar ūdensrožu un lēpju klātiem ūdens laukiem, neapdzīvotā un mežonīgā Akmeņsalā, kur cilvēks sen nav spēris kāju. Eksperta stāsti par apkārtni un Lubāna reidu piedzīvojumiem, putnu dažādība uz

Skautu maizes cepšana.

Putnu būru gatavošana un krāsošana.

Pāri slūžām ar virvi.

K. Kazāka koncerts.

Interaktīvā izstāde.

ūdēns un gaisā, un protams atpakaļceļš – lielais Lubāna plašums dūmakā tīts, sapienis kopā debesis ar zemi!

Lubāna mitrāja Atvērto durvju dienas ir mūsu gada centrālais notikums un esam priecīgas par tik skaistām divām dienām! Paldies visiem abu dienu dalībniekiem, bija prieks censties, kā arī paldies visiem atbalstītājiem!

Noteikti gaidām ikvienu uz mūsu nākamajiem pasākumiem. Augusta beigās, septembra pirmajā pusē dosimies ekspedīcijā „Kas ir klāni?” un 1. – 2. oktobrī visi

tiekamies ikgadējās Putnu dienās. Šajā reizē sagaida pārsteigumi un jaunas sajūtas. Vai esi bijis purvā naktī un klausījies, kā no tā izlido lieli pulki ar dzērvēm? Mums būs īsts dzērvju rīts!

Vairāk informācijas pa tālruni 29234956 (Līga, Ilze) vai rakstot uz epastu: infolubans@inbox.lv

Ilze Sauša, Līga Jātniece,
Lubāna mitrāja informācijas centra darba organizatores
Foto no LMIC arhīva

Tā zilā ilgu puķe...

1.augustā mūsu pagasta rakstniece Keļina Klāna, kas visu savu mūžu nodzīvojusi Kalnagalā, svin savu skaisto dzīves jubileju – 85 gadi. Ciemojos pie viņas, kad vāzēs tvīkst viesu dāvētie ziedi, un pati Elīna smaidīga un priecīga. Sēžam pie, skaisti klāta, balta galda un mūsu saruna sākas ar bērnības atmiņām.

Es uzskatu, ka cilvēks, kas nav izlasījis Jūsu grāmatu „Zvaigznīte un maizīte” ir sevi mazliet „apdalījis”. Pastāstiet par savu bērnību.

Ziniet, sākumā man gribas teikt, ka intervēt vajadzētu kādus tālu ceļu gājējus vai augstu kalnu kāpējus. Šoreiz izvēlēts pavisam pelēks ļautiņš, sava kaktiņa tupētājs. Tajā pašā piekalnītē, kur reiz pirms gadiem stārķis nometa, aizritējis viss mans līdzšinējais mūžs un domājams, ka tāpat kādreiz te lāpstas manu kapu raks. Mana laimes zeme ir bijusi un paliks, kā dzejnieki mēdz sacīt, divi balti bērzi dzimtās sētas istabas galā.

Dzimtais Kalnagals tālajos laikos bija pārlieku biezi apdzīvots sīkzemnieku miestīņš. Māja kļāvās pie mājas. Pagalms klātu kaimiņa pagalmam. Pie tam vairums sētu bija svētītas ar kuplu bērnu pulciņu. Patiesībā, šai vietā daudzos gadījumos bērnus par nekādu svētību neuzskatīja. Saprotais – kādēļ. Lai lieli izaugtu, mazajiem cilvēciņiem maizīti vajadzēja. Kur tēvam un mātei katrai kārajai mutei riecienu ņemt, ja Lubāna plūdi dažpavasār tīrumus sļicināja vai līdz pašai Jāņu dienai?! Populārs ļaužu mēlēs toreiz bija izteiciens: kur daudz bērnu, tur maz maizes, visiem nepietiek... Bet muļķa sarkankājijs putns neņēma neko vērā un stiepa tik klāt ēdājus vienu pēc otra. Daudzus sanesa. Kur viņi visi tagad mani vienaudži – toreizējie smējēji, skrējēji, „dreipātera sitēji”?! Esmu palikusi viena no kuplā pulka, stāvu skumji tukšajā Kalnagalā un jautāju sev. Taisnība – daudzi šobrīd uz mani jau norauģās no mākoņu maliņas... Bet citi un viņu pēcteči mīt gan tuvākos, gan tālākos krāšņākas dabas novados, kur aizklīduši, meklēdami pārticīgāku dzīvi.

Kādēļ esmu palikusi savā Kalnagalā? Vai esmu bijusi laimes apdalīta pamuļķīte, nemākule, nevarīte, tāliem pasaules ceļiem nepiemērota, nederīga? Nezinu... Liekas gan, ka vairāk manu rīcību ir noiteikuši no manas dzimtas mantotie gēni. Manos senčos, cik zināms, ir bijis viens vienīgs tālu ceļu gājējs. Cilvēks ar neparastu, savdabīgu likteni vectēva (no tēva puses) brālis Aloizs Laurs Trops, kurš no nomaļā Lubāna purvāju kakta aizkūlies līdz pēdējā Krievijas cara galmam, ieticis tā dienestā un kopā ar imperatoru arī nogalināts (tagad arī pārapbedīts).

Keļina Klāna saņemot sveicienu no Lielvārdes amatiereteātra “Paši”.

Lielvārdes Ansis Pumpiņš satiekas ar Degumnieku šīs pašas lomas atveidotāju.

Viņš 1908. gadā no Petrogradas (tagad Santpēterburgas) atbraucis uz savas mātes bērēm. Aloizs saviem brāļiem un brāļu dēliem grasījies iepirkt īpašumā Toces un Ambuļu muižas. Taču nabaga radnieki lepnī atteikušies no dāsnās dāvanas. Viņiem bijis žēl pamest tik ilgi ar sviedriem barotos tīrumiņus un, galvenais, atstāt novadniekus, kaimiņus, draugus, lai sāktu dzīvi starp svešiem, nezināmiem ļaudīm. Kad 1940. gadā sarkanā padomju vara okupēja Latviju un sākās represijas pret turīgākajiem ļaudīm, atceros, ka tad mans tēvs, tēva brāļi un brālēni slavēja savus tēvus par viņu pieticību, par to, ka nebija padevušies bagātības kārdinājumiem. “Raug, tagad mēs būtu “izķidāti” ārā no savām muižām un aizšķūrēti prom uz Sibīriju! Bet vai tagad, tepat savā

zemītē, neesam maizīti paēduši?!” tā viņi toreiz runāja.

„Paldies Dievam maizīti esam paēduši!” ne reizi vien manās bērnu dienās mēdza teikt mamma. It īpaši gadījumos, kad tika runāts par to, ka kādā novada sētā, Ziemassvētku vakarā, uz galda esot bijusi tikai bļodiņā iebērta dzērveņu sauja.

Mammai taisnība. Maizīti ēdām, vai citādi būtu lieli izauguši... Tikai riecieni bija tāds paknaps... Bērnības pieminēšana man vienmēr izsauc sekojošas asociācijas: gribas ēst, salst kājiņas un ir bail... Visvairāk no žagara... No pēriena... It īpaši smaga roka bija tēvam. Dresūra bija nežēlīga. Bet es neko nepārmētu saviem vecākiem. Viņi citādāk nevarēja. Tāda bija dzīve. Citādi mēs nemaz nebūtu izauguši, mūsu vienkārši nebūtu. Kad tēvs un māte uz garu dienu aizbrida klānu pļāvās sienu pļaut, man knapi piecus gadus sasniegušai knīpiņai un četrgadīgajam brālītim vajadzēja atbildēt ne tikai pašiem par sevi, bet arī par mājlopiem un savām divām pavisam mazajām māsiņām.

Mūsu vecākiem bija jādzīvo atbilstoši savām reālajām iespējām. Nekādas citas izvēles viņiem nebija. Uz trīs hektāriem baltsmilšu platības jāuzceļ pajumte sev un saviem mazajiem bērniem, kā arī jāsarūpē ģimenei dienīšķā iztikšana. Pilnam vēderam tās, diemžēl, kādreiz nesanāca. Maizes klaipiņš stāvēja ieslēgts galda atvilknē. Tika nogriezts un ielikts pastieptajā roķelē pa riecieniņa gabalam, kurš bieži vien izsalkumu līdz galam nespēja remdēt. Lai dzīves skarbumu vērstu vieglāk panesamāku, es agri iemānījos radīt savā iztēlē brīnumjauku fantāzijas pasauli. Tajā visa bija diezgan – gardu jo gardu baltu maizi varēja stumt zobos, cik vien tīk, nosalušās kājeles tika iestumtas siltos, mīkstos zābaciņos un vasaras vējā plivinājās košu kleitiņu kruzuļi. Manas iedomas bija tik pārliecinošas, ka brīžiem tās patiesi sāku jautāt ar īstenību. Šī mana apsēstība ļoti kaitināja tēvu. „Ko te, meiten, valkāji kā pusaizmigusi!” viņš bieži man uzbrēca.

Savā fantāzijas pasaulē dzīvodamās, tā es īstenībā sāku rakstīt savus pirmos romānus, praktiski rakstīt vēl nemaz nemācēdama. No tā laika sākot, romantika, sapņošana ir bijusi kopā ar mani nesaurajami visu manu dzīvi. Mūsdienu modernajā, pragmatiskajā pasaulē romantiķi pamazām izmirst. Bet manām večiņas acīm pretī vēl joprojām tā Aspazijas, „zilā ilgu puķe” zied... Un esmu pārliecināta, ka tieši šis zieds mani arī aizsauks aiz tiem tālajiem apvāršņiem, no kuriem pārnākšanas uz Kalnagalu atpakaļ vairs nebūs nekad...

Kā ar skolas un darba gadiem?

Pirmais skolas gads toreiz bija bērnam jāmācās tā saucamajos „ābečniekos”. To sāku tepat netālu no mājām Kalnagala četrgadīgajā skolā, kura bija izvietota saimnieku Šķeļu sētā (tagad saimnieka Aleksandra Šķēla īpašums). Jau ābečnieces statusā esot, man bija skaidrs, ka kļūšu reiz skolotāja. Šis lēmums gan netika pieņemts nekādu cēlu mērķu dēļ, bet tikai personīgu savtīgu interešu pēc. Skolotāji ir laiks lasīt grāmatas, kas nekad nepadara darbu dēļ nav vēlēts ne mammai, ne citām zemnieku sievietēm. Pie tam – skolotāja var skaisti ģērbties, neiespējami tas ir fiziski smago un netīro darbu veicējam.

Pēc Lubānas vidusskolas beigšanas iestājos neklātienē Rēzeknes pedagoģiskajā skolā un tūdaļ sāku skolotājas darbu. Pret saskari tieši ar bērniem nebija nekādu iebildumu. Skarbo pēckara laiku neizlutinātie bērni bija ļoti jauki. Nepietiekamas bija tikai augstāk stāvošo instanču izvirzītās muļķīgās, bezjēdzīgās prasības. Katrs vārds, ko pedagogs grasījās sacīt bērniem, vai desmit vietās bija jāatraksta uz papīra, kas prasīja milzīgu laika patēriņu, kā rezultātā virs neatlika, kad veikt dzīvo darbu ar pašu skolēnu. Modē bija visādi metodiskie jauninājumi, kas bieži nomainījās. Prātā palikusi tā saucamā Lipeckas metode, kad mācību stundai vajadzēja noritēt milzīgā tempā un spriedzē. Par piemēru, 1. klases skolnieciņš matemātikas stundā raksta uz tāfeles, vai savā burtnīcā un rakstītajam skaļi runā līdz: „Es rakstu matemātisku izteiksmi viens plus viens, šis matemātiskās izteiksmes skaitliskā vērtība ir divi”. Atminos mazu puisīti Robertiņu, kuram mēlīte mežģījās šo penterī bubinot, man zuda pacietība un es sabrēcu uz bērnu. Nezinu, kur šodien ir Robertiņš. Droši vien jau ir kļuvis par vīru ar nosirmojušu galvu, bet man gribētos šodien izlūgties no viņa piedošanu par savu toreizējo skarbumu.

Mani interesantākie darba gadi bija strādājot, runājot toreizējā terminoloģijā, par ciema izpildkomitejas vadītāju. Jo skolā zināmā mērā dzīve ritēja starp dziesmām un pasakām, tad šeit nācās piešaut savu mēli klāt reālās īstenības lielajam sāls klucim. Tieši šis laiks deva bagātīgu materiālu manām rakstniecības iecerēm. Tobrīd arī sāku vākt kopā gadiem visās atvilktnēs izmētātās piezīmes, iedvesmas brīžos radītos fragmentiņus un pamazām siet kopā savu „slotu no tīreļa mirtēm”.

Kā nāca klajā jūsu pirmā grāmata?

Mana pirmā grāmata, kas iznāca arī bija „Slota no tīreļa mirtēm”. Pašai tāda doma rakstīt grāmatu nebija. Madonā nodibinājās jauno autoru seminārs. Jā-

nis Gavars sāka mani skubināt”. Vajag pamēģināt, neviens tevi ārā no kakta nevilks, lai cilvēki redz, uzzina un vērtē”. Tā arī sāku.

Tad bija jau seminārs Rīgā. Arī tur tik skubināta ko uzrakstīt. Uzrakstīju, aizvedu un mana darba pirmie vērtētāji bija Regīna Ezera un Laimonis Purs. Viņi mani atzinīgi novērtēja, no kā es mazliet apreibu. Tālāk tiku vērtēta jau rakstnieku savienībā no Zigmunda Skujiņa puses. Tur tik labi negāja, daudz lika labot. Es gan daudz galvā neņēmu, jo man patika rakstīt un to darīju sava prieka pēc. Sākās valsts brīvstība, pazuda cenzūra, tad ķēros pie grāmatas „Slota no tīreļa mirtēm” rakstīšanas. Aizsūtīju šo grāmatu uz žurnāla „Karogs” konkursu. Nesaņēmu nekādu vietu, bet dabūju veicināšanas balvu, ar ko man pietika, lai dienas gaismu ieraudzītu grāmata. Literatūrkritiķe Zēhausa arī atzinīgi bija vērtējusi šo darbu. Saņēmu pat E. Veidenbauma prēmiju.

Kā sākāt rakstīt?

Mamma bija liela rokdarbniece, gribēja arī man visu iemācīt, taču šajā ziņā mamma sarūgtināju. Nepatika man tie rokdarbi. Es varēju tā sapņot un aizsapņoties, ka neredzēju, kur aiziet manis ganītās govīs. Spēlēju vienatnē „cinatas”, katrs ciniņš man bija iedomāta sēta. Iespraudu žagaru tas bija saimnieks, puķi, tā bija meita. Iztēlojos, kā viņi kāzas rīko. Ko tik neiztēlojos.

Skatījos mākoņos, redzēju večus ar deguniem. Reti varēju ieraudzīt jaunavas ar lieliem, vilņainiem matiem. Bet reizēm, varēja gan. Tā bija tāda apsēstība. Un to veicināja visi apstākļi.

Tās zilās ilgu puķes meklējumi, tas mans lāsts un mana laime. Kas ir laime? Laime ir dabas un Dieva dotā spēja izjust laimi. Reizēm esmu laimīga, kad citiem liekas, nekas nav, bet mirklis ir bijis skaists. „Mirkli, apstājies, tu esi skaists” Gētes vārdi.

No kurienes jums tāda, kā kurzemnieki teiktu, „štengra” valoda?

Valoda ir no manas dzimtas, viņi tā runāja. Patlaban vairs tā nenāk ārā, agrāk gan, īpaši, kad atceros tēva brāļu un vecāsmātes valodu. Ai, ko dzirdēt! Mana vecāmate bija cēlusies no Dekšārēm, viņai bija tāda interesanta valoda. Kā beigās noskaidroju no „Katoļu dzīves” redaktores, runa bijusi senā latgaļu izloknes forma. Viņa mēdza vārdu galotnēs likt –um. Tas skanēja tā, piemēram, ko jūs darītum, ja manis nebūtum.

Vai esat arī kādu dzejoli uzrakstījusi?

Dzejoli jau tāda rīmēšana vien ir. Ja vajag varu ko sadomāt, bet tā nopietni nē.

Vai rakstīšanai vajadzīga iedvesma?

Iedvesmu vajag. Ja nav, tad nemaz nav ko sēsties, no sevis neko neizspiedīs. Rakstu, tad pārlasu un pārdomāju, metu pie malas un rakstu no jauna. Pašlaik mēģinu rakstīt par esošajiem laikiem, iet grūti. Gribu balstīties uz patiesiem faktiem. Esmu arī runājusi par to ar mūsu pārvaldes vadītāju. Vajag intrigu, sarežģījumu. Iedomājos par Lielvārdes gadījumu, kad domes pārstāvis vienpersoniski gribēja aizņemties naudu cēlam mērķim. Arī tur mēs sīkumus nevaram zināt. Varbūt, ka tajā gadījumā grēks ved pie pestīšanas un tāds grēks nemaz nav grēks. Gribētos rakstīt par tādu ideālistu, kas gatavs iet kaut cietumā, bet līdz cilvēkiem no tā būtu labums.

Vai pati lasāt grāmatas?

Grāmatas man ļoti patīk lasīt. Bet tagad tās jaunās grāmatas, kuras var lasīt no pirmās līdz pēdējai lapai un no pēdējās līdz pirmajai, man nepatīk. Vēl bail ir iespaidoties, sevišķi, ja izlasi kaut ko labu. Domā, varbūt es arī tā varētu, gribu saglabāt savu rakstīšanas stilu un manieri.

Tagad izlasīju Hemingveja kopotos rakstus, šo autoru ļoti augstu vērtēju, un Poruka kopotos rakstus.

Ko jūs ieteiktu izlasīt jauniešiem? Kā vispār vērtējat mūsdienu jaunatni?

Nebūšu ieteicēja jauniešiem. Man ir sajūta, ka mana pasaule ir aizgājusi. Šī ir cita pasaule, citi noteikumi. Manuprāt, jaunatne mūsdienās tiek aplaupīta. Prātā nāk Blaumaņa vārdi:

„Vēl tu rozes plūc nenotvīkdama, matos spraudi tos vēl bez nodoma. Vēl tu uzsmaidi visai pasaulei, vēl tu nezini sava skaistuma.”

Mēs savā laikā jūsmojām cik skaistas puisim acis, kādi mati. Tāda nevainīga jūsma. Tagad, šķiet, ka tas izpaliek, tik ātri pārslēdzas uz ciešāko tuvību. Tādēļ saku, ka jaunatne aplaupīta. Bija tā, ka puisis patika, bet tāds kauns pārņēma. Likās, labāk paslēpties no patīkamā jaunieša, nevis atņemt sveicienu. Tāds mulsums un pārdzīvojums tas bija.

Tā jau tas ir, ja jaunietis nedzīvo pēc šī laikmeta noteikumiem, tad tiek izstumts. Katram jādzīvo savā laikā.

Vēl jūlija beigās Degumniekos viesojās Lielvārdes pensionāru biedrības teātris „Paši”, kādas jums sajūtas?

Prieks par cilvēkiem, kas savā vecumā nāk kopā un darbojas. Zīmē dekorācijas, iestudē lugas, dzied. Izrādi Degumniekos skatījos jau otro reizi, pirmizrādi redzēju Lielvārdē. Paldies viņiem par to!

Ļoti patika, ka uz skatuves pēc izrādes satikās Degumnieku Ansis Pumpiņš (Mārcis Iesaliņš) un Lielvārdes aktieris, šis lomas atveidotājs. Sīrsniņš, jauks pasākums.

turpinājums 10. lpp.

Vēl par mūsu pagasta ļaudīm, kādi tie ir?

Šī zemīte un šīs zemītes ļaudis ir likušies labāki. Arī māsas man to ir minējušas. Viena dzīvo Burtniekos, runājam un viņa man stāsta, ka laikā, kad nāk rudens, vienmēr nāsīs sajūt abādu kāpostu viruma smārdu. Atminās to sirsniņu, kad gājām viens pie otra, izdziedāšanās, izampelēšanās. Māsa dalījās pārdzīvojumā pēc viena no Degumnieku skolas izlaidumiem: „Viņi nes puķenes, un tas no sirds, es apraudājos. Burtnieks nes rozes, šķiet, ka tās tiek pasniegtas siltā augstprātībā”. Māsa Anna saka, tādas sirsniņas, kā pie

mums, nav nekur citur. Tur dzīvo viens no otra savrupāk, taču neiznāk arī tāda plāpāšana.

Es domāju, ka vislabāk ir dzīvot, kā tajā tautasdziesmā teikts:

„Dod, Dieviņ, kalnā kāpt.

Ne no kalna lejijā,

Dod, Dieviņ, otram dot,

Ne no otra mīļi lūgt.”

Nobeigumā gribu teikt, ka patlaban esmu aizsākusi liela apjoma darbu, kurā atspulgujota dzīve mūsu pagastā pēcatmodas periodā. Ņemot vērā manu nodzīvoto gadu skaitu, laika daudz vairs man nav atlicis. Tālab aicinu visus, visus pagasta ļaudis nākt man talkā, piebiedrojoties man par līdzautoriem. Par it visu interesanto – vienalga pozitīvo vai nega-

tīvo, uzjautriņošo vai traģisko, kas jums katram zināms, lūdzu informējiet mani. To jūs varat izdarīt gan telefoniski (64800387, 27527362), gan rakstveidā, gan ierodoties pie manis Kalnagalā (iepriekš gan piesakoties).

Tas būtu tā vērts, lai mēs visi kopā atstātu piemiņu par savu interesanto, savdabīgo novadu (ar tam blakus esošo kļajotni, kur kilometru desmitiem, tā sakot, suņi nereg un gaiļi nedzied, ar Baltajiem klāniem un daudz ko citu milzīgajam mitrājam raksturīgo), kāda otra Latvijā nav.

Jūs mīlot un cienot, palieku gaidot Jūsu atsaucību. Uz sadarbību! Kefīna Klāna

Interviju sagatavoja – **Dace Kalniņa**

LIDZCILVĒKS

Skaista darba jubileja

SKOLOTĀJS – TĀ IR VIENA NO VISATBILDĪGĀKĀJĀM PROFESIJĀM PASAULĒ, TAS IR CILVĒKS, KURŠ AR SAVU DARBA IKDIENU IETKMĒ SKOLĒNA DZĪVI. ARISTOTELIS SAVULAIK TEICIS: „SKOLOTĀJS, KAM BĒRNI IR PATEICĪBU PARĀDĀ PAR LABU AUDZINĀŠANU, IR GODĀJAMĀKS PAR VECĀKIEM, KURU BĒRNIEM IR JĀPATEICAS VIENĪGI PAR SAVU NĀKŠANU PASAULĒ.”

VECĀKI IR DĀVĀJUŠI DZĪVĪBU, SKOLOTĀJS – LABU DZĪVI, DODOT NO SEVIS LABĀKO, IEDVESMOJOT BĒRNUMS MĀCĪTIES UN PALĪDZOT PIEPILDĪT SAVUS SAPŅUS.

TUVOJAS SEPTEMBRIS. VASARA PASKRĒJUSI AR SAULI, VĒJIEM UN LIETIEM. SKOLOTĀJAM MAZS ATELPAS BRĪDIS PĒC PAVADĪTĀ MĀCĪBU GADA, LAI ATKAL TURPINĀTU STRĀDĀT AR PILNU ATDEVI JAUNAJĀ MĀCĪBU GADĀ.

MŪSU SKOLĀ JAU ILGUS GADUS PAR SKOLOTĀJU UN KLASES AUDZINĀTĀJU STRĀDĀ MUDĪTE BODŽA. INTERESANTA SAGADĪŠANĀS, KA VIŅA BIJA PIRMĀ MANA DĒLA, PĒC TAM MANAS VEDEKLAS UN TAGAD BŪS MANAS MAZMEITAS AUDZINĀTĀJA. UN TIEŠI TAS MANI PAMUDINĀJA MUDĪTI LŪGT UZ INTERVIJU.

PASTĀSTI ĪSUMĀ PAR SEVI, SAVU ĢIMENI! KUR ESI IEGUVUSI IZGLĪTĪBU?

Esmu dzimusi un uzaugusi Cesvainē, absolvējusi Cesvaines vidusskolu. Studēju Liepājas Valsts V. Lāča pedagoģiskajā institūtā, kur ieguvu pedagoga profesiju. Savu ģimenīti izveidoju Degumniekos, iepazīstoties ar jauno speciālistu, kas arī

Ināra Logina mani satika smaidīga, enerģiska, optimisma pilna, izrādīja visu centru, cenšoties pārliecināt, ka jāpaliek strādāt šeit. 1. septembris notika ar plašu vērienu, jo tika atklāta arī jaunā skola.

Tā 1986. gadā uzsāku savas darba gaitas Degumniekos un tikko, 1. augustā, apritēja 30. darba gadu jubileja Degumnieku pamatskolā. Šogad uzsāku audzināt jau desmito skolēnu paaudzi. Ar jauno skolu esam viena vecuma darba gaitās.

Laiks ir ieviesis savas ko-rekcijas. Šobrīd esmu palikusi vienīgā skolotāja kolektīvā no tā brīža, kad uzsāku savas darba gaitas.

PASTĀSTI PAR SAVU DARBU, SA-LĪDZINOŠI AR PIRMO GADU UN TAGAD. KAS IR MAINĪJIES?

Sākot strādāt skolā, skola katram bija kā zināšanu avots. Parādījās jauni metodiskie līdzekļi, virmoja idejas. Ikdienā skolā notika nesteidzīgi, pārdomāti un radoši. Vecāki aktīvi piedalījās klases un skolas dzīvē. Daudz devāmies pārgājienos ar slēpēm, kājām vai riteniem. Tagad katram skolēnam ir viedtālrunis un planšetdators, nevis slēpes vai ritenis. Katru gadu organizēju skolēniem divas mācību ekskursijas, rudenī un pavasarī, pārbraukājām vai visu Latviju, iepazīstinot bērnus ar skolas programmā apgūstamajām vietām, šobrīd to nevaram atļauties dārdzības dēļ.

Pamazām padomju pedagoģiju nomainīja jaunas inovatīvas pedagoģijas metodes no Eiropas. Direktore vienmēr pati bija ideju pārpilna un arī man deva iespēju brīva putna lidojumam kā jaunajam pedagogam, savu ieceru īstenošanā. Izgāju kursus un aizsāku integrētās apmācības ieviešanu savā darbā, kas bija

uzsāka savas pirmās darba gaitas saimniecībā. Mums ģimenē ir izauguši divi bērni – meita un dēls, kas jau devušies plašajā dzīvē, īstenot izvirzītos mērķus un piepildīt savus sapņus.

Mans aicinājums būt skolotājam ir bijis, cik sevi atceros. Esmu savas līdera prasmes izpaudusi organizējot, realizējot neprātīgas idejas gan bērnudārzā ejot, gan mājas pagalmā, gan skolas laikā. Vienmēr izdevies aizraut līdzī, ieinteresēt vienaudžus un saņemt atbalstu trakulīgajām nodarbēm. Tie bija dzīvespriecīgi un neaizmirstami bērnības un skolas gadi.

KĀ UN KAD SĀKI STRĀDĀT DEGUMNIEKU PAMATSKOLĀ?

Degumniekos nonācu pavisam najausi. Izglītības pārvaldē piedāvāja vairākas darba vietas. Laikam patika iespēja uzsākt darba gaitas jaunā skolā. Atceros vēl šodien savu izbrīnu vecās skolas meklēšanā. Izkāpjot no autobusa, neparēju saprast, kur meklējama vecā skola? Izgrozījies, izskatījies uz visām pusēm, bet redzēju tikai lielu gaiļi ar savu vīst saimi pastaigājoties gar ēku. Nospriedu, ka tā nu gan nevar būt skola! Tomēr kļūdījies!

Pirmais darba kolēģis, ar kuru iepazīnos, bija skolotājs K. Kančs. Direktore

mans pirmais izaicinājums, mācot skolēnus apgūt zināšanas un prasmes pa tematiem, neizdalot stundu secību. Manuprāt, skolēniem ļoti patika, un pati izjutu lielu gandarījumu ikdienas darbā. Dalījtos arī pieredzē ar skolotājiem no citām rajona skolām, jo tajā laikā tas bija kaut kas netradicionāls un jauns. Klasē bieži bija ciemiņi un bērni mēdza pārsteigt gan mani, gan viesus ar savu degsmi darbojoties stundās. Idejas plūda kā no strauta. Šobrīd šī mācību metode ir iestrādāta izglītības standartos.

Mainījusies skolēnu sasniegumu vērtēšanas sistēma, un izglītības apguve pārgāja uz kompetenču izglītību, kurā mācīšana saistīta ar domāšanu un skolotāja uzdevums – iemācīt skolēnam saskatīt informācijā būtisko dažādos kontekstos, palīdzēt pārnest to pašu informāciju uz citu kontekstu un pielietot to atbilstošās dzīves situācijās. Skolotājs organizē un vada mācīšanās procesu, skolēns mācās pats. Šodien to pieprasa sabiedrība. Ja agrāk strādājām ar tāfeli un krītu, šodien talkā nāk daudzveidīgas informācijas tehnoloģijas.

Esmu radošs cilvēks, patīk pārmaiņas, jauni izaicinājumi. Esmu mūžīgā nemierā ar pelēcību un inertumu sev apkārt. Meklēju vienmēr iespēju sevi pilnveidot, ļauties izaicinājumam, kas dod dzirksteli, iedvesmu, možumu kādam darbīgam dzīves ciklam. Tā pats radi iespēju atklāt sevī neizmantotās zināšanas, iemaņas savai izaugsmei. Tu tiec atalgots ar atkal jaunām iespējām doties tālāk. Apguvu arī kritiskās domāšanas metodes, gan Sorosa fonda rīkotos kursus „Efektīva skola”. Pievērsos dziļāk arī latviskās dzīves ziņas izziņai, kurai tika atvēlēta viena mācību stunda programmā. Nenoliedzami, ieguvēji ir arī skolēni, ja skolotājs bērniem sniedz daudzveidīgu informāciju un prasmes, kas iedvesmo viņu pašu. Šodien galvenais uzdevums būtu saglabāt tās latviskās dzīves ziņas vērtības, ko radījuši mūsu senči. Bērniem jau daudzas lietas paliek pavisam svešas, kas mūsu paauzdei bija tikumiskās vērtības.

Strādājot par skolotāju, ir jāiet vienā solī ar skolēnu, jo šodien skola ir viens no informācijas avotiem skolēnam, gan vecākiem, apkārt valda milzīga konkurence. Darbs skolā ir komandas darbs, kuru vainago katra skolotāja profesionalitāte, cieņa vienam pret otru un radošums. Tas iet no rokas, nes augļus, ja sajūtam atbalstu savām iecerēm un ikdienas solim.

Pirmajos darba gados ar darba kolēģiem kopīgi viens otram lasījām kartupeļus, ogojām un svinējām svētkus. Šodien katrs skrienam savās gaitās. Sabiedrība ir mazliet apjukusi informācijas daudzveidībā, tādēļ dzīve sanāk saraustītāka,

nevaļīga un sasteigta. It kā nav laika apciemot draugus, parunāties vai vienkārši pasēdēt kopā brīvajos brīžos.

KATRS GADS IR ATŠKIRĪGS, BET NOTEIKTI IR TĀDS, KAS ATSTĀJIS KĀDU IESPAIDU VAI ATMIŅAS.

Mana vārda skaidrojumā ir teikts: māk saskatīt dabaszinātņu noslēpumus un tos izskaidrot. Neapstrīdama patiesība. Tādēļ atmiņā vairāk palikuši tie gadi, kas veļtīti, ejot solī ar dabas izziņāšanu un mācot to iemīlēt arī skolēniem. Skolā cenšos skolēnus izglītēt vides izglītībā. Aktīvi piedalāties LVM rīkotajās Meža dienās, LOB Putnu dienās un dažādās citās aktivitātēs. Būs pagājuši jau 16 gadi, kopš darbojos LVM aktivitātēs un konkursos. Pats spilgtākais notikums ir izcīnītā 1. vieta Latvijā Mammadaba konkursā Meistarklase, un iespēja doties kopā ar skolēniem uz Norvēģijas dabas takām nedēļu garā piedzīvojumā. Paldies Megijai un Paulam par izturību.

Ar nopelnīto naudas balvu LVM kursā uzsāku ar skolēniem puķu dobes veidošanu skolas galā. Ir patīkami, ka skolēni jūt prieku un atceras savu ieguldīto darbu, lai tagad tur augtu skaisti krāšņumkociņi. Un nu, jau ap visu skolu rotājas jauni stādījumi, kas priecē katru garāmgājēju.

Pāris gadus atpakaļ sapratu, ka tā ir viena no manām sirdslietām. Šodien esmu gandarīta par sava sapņa īstenojumu, ģeogrāfijas skolotāja specialitātes iegūšanu, mācoties pedagoģijas tālākizglītībā. Turpinu mācīties arī šobrīd.

Ir uzkrāta milzīga metodiskā darba pieredze, kas ir devusi iespēju dalīties pieredzē ar kolēģiem novados, gan vadot metodisko darbu skolā. Gandarījumu dod tas, ka tavs veikums tiek novērtēts un tavas idejas ir noderīgas arī otram. Labprāt arī pati izmantoju iespēju iepazīt savu kolēģu pieredzi citās Latvijas skolās.

VAI PA ŠIEM GADIEM IR KĀDS KURIOZS NO SKOLAS DZĪVES?

Ar skolēniem biju aizbraukusi ekskursijā uz Siguldu. Skolēni strauji, enerģiski, bet Siguldas pastaigas takas līkumainas, un drošība pirmajā vietā. Kaut kā vajadzēja savaldīt skrejošos puīšus. Nosēju no sava mēteļa jostu, un kā bērnodārzā, liku iet visiem kopā, turoties pie jostas. Zēni šo aktivitāti atceras salidojumos.

Ar citu klasi devāmies pārgājienā ar riteņiem ap Lubāna ezeru. Katram tika sadalīti pienākumi. Vārot pusdienas, konstatējām, ka skolēnam, kam bija jāpaņem sāls, nebija to izdarījis. Visi ēda zupu bez sāls sakostiem zobiem, bet bez pārmetumiem. Tā skolēni iemācās dzīves skolas patiesības un pārgājienas vai ekskursija ir laba darba metode skolotājam.

KĀ PAVADI VASARU?

Vasaras periods parasti tiek saplā-

nots laicīgi. Mums ģimenē ir tradīcija katru gadu kopīgi doties kādā vairāku dienu ceļojumā. Es domāju par ceļojuma maršrutu, vīrs par nakšņošanas iespējām. Latvija, Lietuva un Igaunija ir izbraukāta. Esam devušies arī uz tālākam valstīm. Apciemot draugus, satiekos ar klasesbiedriem. Ļoti patīk darboties dārzā, audzēju zemenes. Katru gadu veltu laiku atpūtai pie jūras. Pēdējos gados arī vasaras mēnešos citīgi mācos tālākizglītības kursus, jo uzskatu, ka sevi jāpilnveido visas dzīves garumā.

VAI IR KĀDS VAĻASPRIEKŠ?

Man ļoti patīk atpūsties dabā, kur valda tās miers un skaistums. Vienmēr izmantoju iespēju atpūsties pie jūras, jo tā mani vilina un dod domu lidojumu nākamajiem dzīves mirkliem. Patīk atrasties kalnos, kuri dod enerģiju, miera sajūtu. Raugoties uz kalnu virsotnēm, sajūti kalnu varenību un bezgalību, kas dod spēku tiekties uz priekšu. Tādēļ viens no vaļaspriekiem ir veidot maršrutus ceļojumiem, gan tajos doties.

KAS DOD PRIEKU?

Manā dzīvē jābūt harmonijai, tad cilvēks jūtas drošs, ir radošs un viņam mirdz acis. Domas traucas uz priekšu, rodas jauni plāni. Jauki ir kopā pavadītie brīži ar saviem bērniem ģimenē. Prieks ir par īstenotu kādu savu ieceri, kas rosās pa prātu. Prieks par to, ja skolēns ir uztvēris tavu domu vai sajūtu un paņem to sev līdzī kā bagātību.

TAVS VĒLĒJUMS SAVIEM KOLĒĢIEM.

Paskaties tā, lai otram paliek silti un palīdzī noķert saules mirdzuma mirkli. Izšūpo sāpi kā laivu jūrā rāmā un prieku, pavasarim līdzīgu, pasaulei dāvā. Izseko upi, tā sevī atspulgu maina un bēgot neatstāj pēdas, Bet vienmēr atdzimst no jauna.

(Inga Deksnē)

KO NOVĒLĒTU VISAS PASAULES BĒRNIEM.

Bērniem novēlu, lai viņiem ir iespēja augt mīlestības pilnā ģimenē un iespēja izdzīvot nebēdnīgo bērnību. Būt zinātkāriem, saskatīt sev raksturīgo un pilnveidot to dzīves gaitā.

VIENMĒR AR PRIEKU ATCEROS TO LAIKU, KAD MUDĪTE BIJA MANAM DĒLAM INGUM AUDZINĀTĀJA. ES KĀ MAMMA UN PĀRĒJIE BĒRNU VECĀKI ATCERAMIES INTERESANTOS KĻĀSES VAKARUS, TIE VIENMĒR BIJA IZDOMAS BAGĀTI. BIJĀM ĻOTI VIENOTI GAN BĒRNI, GAN VECĀKI. LAI TEVI PAVADA VEIKSME UN PRIEKŠ, TAD BŪS ARĪ LAIME! LAI PIEPILDĀS VISS LABAIS! PĀLDIES!

Ināra Baltā

Foto no personīgā arhīva

Man kauns

Vienā dienā man piezvana divas sievas no Ošupes un iesāk sarunu ar šādiem vārdiem – man kauns, kādā vidē mēs dzīvojam!

Prasu, kas par lietu? Tad seko vesela gūzma runājamā. Kauns dzīvot tādās mājās, kur apkārtnē vienas vienīgas nezāles, ar krūmiem aizaudzis. Neviens neko nedara. Vienīgā vieta, kur esot vēl kaut cik normāla, pie veikala un bibliotēkas. Saprotami, ka Inese neesot viena spējīga visu nopļaut, bet vai tad tas būtu jādara Inesei? Degumnieku centrs tā sakopts, ka varot pat pašu prezidenta kungu Vējoni vest. Vai tad otrs centrs nebūtu pelnījis tādu pašu sakoptību? Kur tad esot tie sabiedrisko darbu strādnieki, tie tak varētu apkopt? Pieturā gan tagad strādājot čakli. Par apsaimniekošanu jāmaksā, kur tad tā nauda paliekot?

Protams, tāda lieta, devos pie mūsu Aigara parunāties. Viņš laipni paskaidroja, ka nav jau tā, ka otrs pagasta centrs būtu aizmirsts. Lieli līdzekļi izlietoti daudzdzīvokļu mājas kanalizācijas remontam pagrabos. Bet, vai tad iedzīvotājiem pašiem nevajadzētu papulēties un ņemt izkapti rokās un to zāli nopļaut? Nav jau tur tik nevarīgu cilvēku. Kāpēc privātmājas tiek apļautas un apkoptas, cik jau katrs var. Nu nenāks neviens no malas un to nedarīs. Varbūt vajag uzņemties kādam un organizēt apkopšanas darbus?

Mans ieteikums būtu – mosties, celies un strādā! Izbrīvējiet laiku sakopšanai, tad arī nebūs kauns tādā vidē dzīvot. Ja vajadzīga palīdzība vai padoms, domāju, ka pagastā jūs to arī saņemsiet.

Ir jau arī Degumniekos dažas vietas pie dzīvokļu mājām, kuras nav izkapti redzējušas. Latvieši ir čakla un tīrīga tauta. Pierādīsim paši sev, ka to varam!

Paldies zvanītājām, patīkami, ka ir cilvēki, kas nevar vienaldzīgi noraudzīties uz nekārtībām

Ināra Baltā

Paldies, skolotāj!

Vienā no neseniem „Tāvu zemes kalendāriem” bija iespiests manis organizēts materiāls „Sešas rozes pie Vidzemes robežas”. Varbūt esmu kļūdījies virsraksta precīzā atcerē, taču tiešām Barkavas pagasta(bijušā) Strudzeņa ciemā Vidzemnieku mājās (netālu no Vidzemes – Meirānu pagasta robežas) dzima un tika izauklētas 6 meitas – māsas. Arī skolotāja Elizabete (kolēģi viņu sauca par Elzu, Elziņu) Šķēle (Tropiņa). Mana skolotāja gana daudzus gadus. Un, protams, ļoti, ļoti daudzus bērnu skolotāja! Nu mūžs aprimis Krievbirzes kapusmiltis. Viņas pēdējos gados mums bija vērtīgas sarunas par tautas vēsturi tepat – bijušajā Barkavas, Meirānu, tagad Ošupes pagastā. Un es atkal guvu jaunas vērtīgas zināšanas. Paldies!

Viņai bija Dieva dots skolotājas talants. Ko cits skolotājs panāca ar bardzību, viņas audzināšana deva labus rezultātus bez balss pacelšanas, paraustīšanas aiz auss, bez kaktā stāvēšanas. Tagad zinu – nodarbībās bija kauns darīt blēņas. Viņai bija jāstrādā bezdievības – komunistiskās ideoloģijas apstākļos. Tas ir apbrīnojami, kā viņa prata pasargāt bērnu dvēseles no sarkanajām kropļībām. Tikai ar talantu, tikai ar Dievpalīgu. Lai Jums, skolotāj, Dieva miers un svētība mūžīgi, mūžos! Zemes dzīves darbus Jūs paveicāt labi pārpārēm.

Jūlijs Augusts Trops

Vieglas smiltis manam skolēnam

2001. gada martā saņēmu ziņu, ka miris Augusts Broks, mans skolnieks vairāk nekā pirms 50 gadiem Čerzenieku (Barkavas pagastā) skolā. Labi mācījās, bija zinātkārs, apķērīgs zēns. Viņa bērnība bija smaga, jo Latvijā valdīja drūms laiks. Rakstnieces Gailītes grāmatas „Tad nāca postītājs” vārdiem rakstu. Šis postītājs izārdīja arī Broku ģimeni. Tēvs Aleksandrs notiesāts, izsūtīts uz Gulaga nometni Vorkutskā. Dēls bija mazs (10 gadi), māte pati ara, sēja, vāca ražu, kopa lopus, pildīja milzīgas sarkanās varas nodevas. Brauca uz 100 km tālo Rēzekni, lai nodotu paciņas vīram, kamēr nebija izsūtīts uz Sibīriju. 1949. gadā arī viņi nokļuva melnajos sarakstos. Taču labi cilvēki brīdināja, Broki (māte un dēls) no Čibistāniem Lielmežniekiem aizbrauca pie radiem (Zosnas pagastā). Augusts no bērnības pie grāmatām pieradis, izskolojās, kļuva par labu darbinieku un krietnu cilvēku. Nu mūžs noslēdzies. Nav vairs arī Broku sētas. Vieglas smiltis!

P.S. Manai mātei, Janīnai Tropai, bija simtiem skolēnu. Viņas piezīmēs atradu šo – par Augustu Broku.

Jūlijs Augusts Trops

Dalieties atmiņās papildiniet, labojiet!

Man ir foto pēc kāda deju mēģinājuma Degumnieku skolas sētas pusē. Skolotāja R. Resne mūs gatavoja lielajiem deju un dziesmu svētkiem Rīgā. Neatceros vien to, vai mēģinājumā bija arī meitenes. Varbūt kāds to gadu (1950-o gadu beigās) deju pulciņa dalībnieks atceras? Atsaucieties! Kas tad vērojams bildē? Klases un sola biedrs Jānis Bērziņš (Točs), Juris Ikaunieks, Imants Mālnieks, Rihards Šķēls, Jānis Trops (rakstnieces Kēlīnas Klānas brālis). Pārējos – vairs nepazīstu. Tāpēc atsaucieties! Latvijas PSR tas bija atkušņa laiks – Staļins miris, vienīgais represiju vaininieks Berija (smieklīgi!) nošauts. PSRS “brālīgajās” republikās palaida divreiz vaļīgāk buržuāziskā nacionālisma bremzes, KP rādītāji attīstīja (atjaunoja) ne tikai latviešu kultūru, literatūru u.c. tradīcijas, bet sāka

protestēt pret rusifikāciju. Zinām, ar ko tas beidzās. No Krievijas iesūtīja „latviešus” – „Špuras, Kalnbērziņus, Vosus, Pugas, Pelšus” u.c., kuri pārņēma kompartijas vadību. Līdz ar to atsākās sarkanā tumsa, pat Līgo aizliedza. Berklaviešus izdzina, aizsūtīja trimdā uz PSRS. Kāpēc tā nenotika Igaunijā un Lietuvā? Tas nu, cerams, ir skaidrs ikvienam.

Ar to visu gribēju pateikt, ka ne visi komunisti metami pār vienu kāti. Lai arī to ideoloģija bija nekas vairāk, kā sarkanais fašisms, daudzi kompartijas vadošie gādāt par savas tautas izdzīvošanu. Daudzi godīgi atstāja savas iesildītās vietas, atsākoties brīvai Latvijai. Esmu aizmirsis uzvārdu, bet bijušais Dričānu sovhoza direktors norobežojās no privatizācijas tik tālu, ka amatu zaudējot, atteicās pat no savas vecās dienesta

„Volgas”(auto). Taču, šķiet, ka daudzi sagrāba lielu laupījumu. Arī viens tāds mums degungalā bijis tik liels komunisma „cēlājs”, ka nesveicinājis strādniekus. Un suns jau zina, ko ēdis. Tāpēc augusta puča laikā slēpies. Gudri cilvēki runā, ka pučam vajadzējis „uzvarēt” vismaz pāris nedēļu, lai no baltām jēra ādām izlīstu tautas ienaidnieki. Tad būtu taisnīga tiesa, ne tā kā notika – A. Rubiks izrādījās vienīgais Latvijas valstiskuma atjaunošanas pretinieks. Smieklīgi! Nekā personīga, taču man liekas smieklīgi, ka, lūk, Rubiks cienījams par to, ka nepārmeta kažoku. Es domāju, ka cienījami ir tikai tie, kuri kalpo gaismai. Rubiks kalpoja tumsai!

Jūlijs Augusts Trops

Uz devītās sezonas sliekšņa

Atkal pagājusi viena sezona dāmu deju grupas „Orhidejas” darbībā. Daudz dejots, kopā būts, smiets un norausta kāda rūpju asara no vaiņa. Bet dzīvē jau ir vajadzīgs līdzsvars, lai kluptu, celtos un lepri paceltu galvu dotos uz priekšu, augšu un tālāk. Tālāk par savas istabas sliekšni, tālāk par savu sētu, tālāk par ierasto kultūras nama skatuvi.

Astotajā sezonā vairākkārt koncertēts savās mājās un Meirānos. Pabūts ciemos Gaigalavā un Barkavā. Pagasta vārds godam nests Madonas svētkos Deju maratonā, ar dejām un asprātību godināti pagasta jubilāri. Savās mājās uzņemtas dejotājas no Lubānas, Rugājiem, Baltinavas un Meirāniem. Pirmoreiz dejots sievietes deju kopu festivālā. Daudz ir bijis un daudz vēl būs.

Devīto sezonu „Orhidejas” uzsāks ar spraigu darbu, jo pieņemts uzicinājums piedalīties Senioru kruīza braucienā ar kuģi M/S Isabelle no 3. līdz 5. oktobrim. Dejojājas divos koncertos popularizēs deju žanru – sievietes dejas – ārpus Latvijas robežas. Tikš veidotas divas atšķirīgas deju programmas kopā ar sievietes deju kopu no Meirāniem.

Jau kādu laiku mūs nepamet doma veidot turpinājumu 2011. gadā tapušajai muzikālajai deju izrādei „Kad apņik Vecpuiša dzīve...”. Vai izdosies – viss atkarīgs no daudziem faktoriem. Tāpat paredzams, ka daudz laika un pūliņu prasīs nākamā gada sievietes deju kopu festivāla repertuāra apguve. Taču gribu teikt, ka viss ir iespējams – vajag tikai gribēt. No pieredzes varu teikt: nav tāda vārda – nevaru.

Paldies visām manām dejotājām Degumniekos! Lai arī aicinātas pievienoties mūsu kolektīvam arī citas dejojot gribošas sievietes.

Devīto sezonu uzsākot, savām dejotājām novēlu: Esiet pašas! Esiet garā brīvas, stipras un dvēselē bagātas! Dejojiet un no dejas gūstiet dzīvesprieku, mundrumu! Esiet drosmīgas savās radošajās izpausmēs! Tiekamies jaunajā sezonā!

Jūsu Ilze

Bērņības svētki Degumniekos!

Bērņība – laiks, kad katrs bērns savu pasauli var radīt spēlēs, domās, smieklos. Šis skaistais laiks ir jābauda tev, māmiņ un tēti, lai cik jūtamies noguruši. Kur mums augot pazūd dzelžainā pārliecība, ka rokoties smilšu kastē var aizrakties līdz pašai Ķīnai un ka, ar spainīti smelot, var visas pasaules peļķes izsmelt? Šādu jautājumu bērni varēja uzdot rūķenei Tinnei, kura bija ieradusies Degumnieku tautas namā, lai priecātos kopā ar bērņības svētku svinētājiem.

Šogad bērņības svētki bija četriem jaukiem bērniem – Ancei Baraneī, Madarai Repelei, Gustavam Aizpurvam un Kārlim Bārbalam.

Sirsniņi sveicam viņus un novēlam lieliem augot savus sapņus nepazaudēt. Novēlam izturību, pacietību viņu vecākiem un arī krustvecākiem, kuriem nu ir par vienu skaitu pienākumu vairāk.

Rūķene liek darboties.

Brīdis, kad vecāki un krustvecāki izšūpo savu lolojumu.

Lubānā

26. augusts, plkst. 19.00

Bronislavas Martuževas dzejas diena Lubānā

„KO IZTEIC VĀRDI: „PĀRNĀKT MĀJĀS?”

Veltījums Bronislavas Martuževas jaunības laika desmitgadei: 1946 – 1956

- Annas Eglienas ievadvārdi
- Dzeju lasa un savā mājā sajūtā dalās dzejniece Anna Rancāne
- Bronislavas Martuževas dzeju runā Latvijas Nacionālā teātra aktrise Dace Bonāte
- Skaņu ieraksti, fotostāsti

Uz pasākumu laipni aicina Lubānas kultūras nams sadarbībā ar Bronislavas Martuževas fondu „RAKSTĪTĀJA”

SLUDINĀJUMI. APSVEIKUMI

Saules zelta piebiruši
Visi mazi puduriši.
Būt tādām saulainām
Tavam dzīves gājumam!

Daces un Kaspara Grahojsku

ģimenē 13. jūnijā piedzimuši dvīņi
Diāna un Adriāns

Sintijas Carevas ģimenē 21. jūnijā
piedzimis dēliņš Matīss

Aritas un Daiņa Rudzgaļu ģimenē
15. jūlijā piedzīmusi meitiņa Katrīna

Apsveicam vecākus!

Ošupes pagasta pārvalde

Jau kļavu lapas sārtojas,
Jau rindā dzērves kārtojas.

Uz siltām zemēm dzērves
trauc,

Mūs visus atkal skola
sauc!

Pilādžogu
greznībā, izaudzētu
ābolu un ķirbju lepībā,
rudens ziedu krāšņumā
nāksim skolas valstībā...

Degumnieku pamat-
skola aicina svinīgi un sekmīgi
uzsākt 2016./2017. mācību gadu
01.09.2016 plkst. 9.30

Par skolas busiņa reisiem, lū-
dzam sazināties ar skolas administrāciju
vai klašu audzinātājiem pēc 26. augusta.

Degumnieku pamatskolas absolventu un skolas darbinieku salidojums

2016. gada 8. oktobrī

- No plkst. 12.00 Reģistrēšanās. At-
kalredzēšanās, satikšanās skolas
telpās. Iespēja darboties pagari-
nātas dienas grupā „Atmiņu zibš-
ņi”. Fotomirkļi.
- Plkst.16.00 līdz 16.15 Pulcēšanās
Degumnieku pamatskolas pagal-
mā. Svētsvinīgs mirklis.
- Plkst.17.00 Gods Gotlība skolai.
- Plkst.18.00 Degumnieku tautas
namā Salidojuma svinīgā daļa,
koncerts. Balle pie galdiņiem.

Dalības maksa 5 eiro no cilvė-
ka (maksāt pie reģistrēšanās). Mājas
darbs „Našķi groziņā”. Vakara gaitā
darbosies bufete.

„MĒS pārnākam, kā putni pārnāk
mājās, pa to pašu ceļu, pa kuru projām
gājām” ... priecāsimies ikvienu redzēt
Degumnieku pamatskolā.

Degumnieku pamatskolas kolektīvs

Madonas reģiona jauniešiem paplašina iespējas iegūt 1. līmeņa augstāko profesionālo izglītību

Reorganizācijas rezultātā izveidojot
Jēkabpils koledžu, uz Barkavas Profe-
sionālās vidusskolas bāzes tiks sagla-
bāta mācību īstenošanas vieta, kas ļaus
reģiona jauniešiem turpmāk iegūt ne
tikai vidējo profesionālo, bet arī 1. līme-
ņa augstāko profesionālo izglītību Bar-
kavā. Apvienojot Barkavas Profesionālo
vidusskolu un Jēkabpils Agrobiznesa
koledžu, tiks stiprināta reģiona attīstība,
paplašinātas izglītības iespējas un radīts
pamats darba devēju un izglītības iestā-
žu labākai sadarbībai darba vidē balstītu
mācību nodrošināšanai. Šodien apstipri-
nātais Ministru kabineta rīkojums stāties
spēkā 2016. gada 1. novembrī.

Reorganizācija ļaus racionālāk iz-
manto abu apvienoto izglītības iestāžu
infrastruktūru un mācībspēkus, papla-
šināt programmu piedāvājumu un pie-
saistīt Eiropas Savienības finansējumu,
tādējādi uzlabojot materiāli tehnisko
bāzi un nodrošinot augstu izglītības kva-
litāti. Madonas novada un blakus esošo
novadu jauniešiem tiks radīta iespēja
papildus vidējais profesionālai izglītībai
iegūt arī 1. līmeņa profesionālo augstāko
izglītību Barkavā. Apvienotā Jēkabpils
koledža turpmāk varēs arī pretendēt uz
Eiropas Struktūrfondu finansējumu, kas
paredzēts tieši profesionālās izglītības
infrastruktūras uzlabošanai.

Ar Ministru kabineta lēmuma pro-
jektu var iepazīties: [http://tap.mk.gov.lv/
lv/mk/tap/?pid=40387960&mode=mk&
date=2016-07-12](http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40387960&mode=mk&date=2016-07-12)

Papildus informācijai: Jēkabpils
Agrobiznesa koledžā audzēkņi apgūst
trīs 1. līmeņa profesionālās augstākās
izglītības (koledžas līmeņa) studiju pro-
grammas ekonomikas, vadības un infor-
mācijas tehnoloģiju virzienos un četras
profesionālās vidējās izglītības program-
mas dator sistēmu, programmēšanas,
komerczinību un grāmatvedības specia-
litātēs.

Barkavas Profesionālā vidusskola
īsteno profesionālās izglītības program-
mas būvdarbu, lauksaimniecības, skais-
tumkopšanas un viesnīcu pakalpojumu
jomā. Šogad papildus tiek īstenotas arī
divas ES fondu finansētas ēdināšanas,
administratīvo un sekretāru pakalpoju-
mu izglītības programmas.

Materiāls no Izglītības un zinātnes
ministrijas mājas lapas

Cienijāmie

AS „Madonas ūdens” klienti!

Ūdens kvalitātes problēmu gadījumos
zvanīt uz tālruna numuru 29186386

SIA Lubānas PB veikals Degumnieki
aicina darbā pārdevēju.

Pieteikties pie vadītājas. Tel. 64829609

LĪDZJŪTĪBAS

Kas bijis reiz,
Tas nebūs vairs nekad,
Tas pavasars...
Tas brūklenziēds...
Tas cilvēks...

(J. Sirmbārdis)

MIRUŠI:

STANISLAVS RAUZA

miris 13.07.2016. 92 gadu vecumā,

AGAFIJA SIDOROVA

mirusi 13.07.2016. 95 gadu vecumā,

ELIZABETE ŠĶĒLE

mirusi 16.07.2016. 78 gadu vecumā,

JURIS ŠĶĒLS

miris 31.07.2016. 52 gadu vecumā,

LAURIS DIKELIS

miris 08.08.2016. 67 gadu vecumā

EVALDS TROPS

miris 10.08.2016. 76 gadu vecumā

Sauc tevi Dievs uz tālām mūža
mājām,
Vēl brīdis lemts mums sērām
atvadām.

Tas ceļš, ko visi kopā gājām,
Ir pārklājies ar atmiņām...

Lai mūsu patiesā līdzjūtība palīdz
pārvarēt sāpju smagumu dēliem
Jānim un Aldim, māmiņu Elizabeti
Šķēli pavadot mūžībā.

Barkavas katoļu draudzes dievlūdzejū
pulciņš Degumniekos

Pļava dvesmos kā senāk
un svelmainā saulē sils,
Tik kapalnā pār kādu mūžu
plauks ziediņš zils.
(A. Balodis)

Mūsu klusa līdzjūtība **Māritei**, no brāļa
Evalda Tropa atvadoties.

Kaimiņi – Balto ģimene

Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.
(R. Skujīņa)

Izsakām dziļu līdzjūtību
Edgaram Tropam un viņa māmiņai
atvadoties no tuva cilvēka
Inese, Lilita un Andris Salenieki

Izdod Ošupes pagasta pārvalde

Degumnieki. Tel. 64829604

Reģ. apl. Nr. 1640

Atbildīgā par izdevumu **Dace Kalniņa**
Tel. 28893026

E-pasta adrese: dacekalnina13@inbox.lv
Iespiests SIA „Erante” tipogrāfijā
Tel. 64860983, 65230116
Tirāža 500 eks.